

Kultūros ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus
2021-05-27 vidaus audito ataskaita Nr. VA-5
„Muziejinių vertybių saugojimo (poreikių saugykloms) vertinimas“

SANTRAUKA

Vidaus audito tikslas – vidaus kontrolės ir galimos rizikos valdymo požiūriu įvertinti 17-os muziejų (4 nacionalinių, 12 respublikinių, 1 žinybinį), kurių savininko teises ir pareigas įgyvendinta Kultūros ministerija (toliau – KM valdymo srities muziejai), muziejinių vertybių saugojimo ir apsaugos sąlygas, įskaitant trūkstamą saugyklų ploto poreikį.

Audituojamas laikotarpis – 2019–2020 m.

Vidaus audito ataskaitoje pateikta apibendrinta audito metu surinkta ir išanalizuota informacija apie KM valdymo srities muziejų saugyklų plotą – 25 852 kv. m, jo išsidėstymą geografiniu ir kitais aspektais: pagal kiekvieno muziejaus santykį su nekilnojamojo turto objektais (kuriuose yra saugyklos) bei pagal nekilnojamojo turto pobūdį paveldosaugos požiūriu. Pastebėta, kad Muziejų statistikoje pagal muziejų duomenis paskelbta rodiklio „Rinkinių saugyklų plotas“ informacija 2019 m. (ir ankstesniais metais) dažnu atveju buvo netiksli.

Atliktas 12-oje muziejų (kurie vidaus audito pradžioje – 2020 m. liepos mėn., konstatavo, kad turi muziejinių vertybių saugojimo problemų ir (ar) jiems trūksta patalpų muziejinių vertybių saugojimui) detalus saugyklų įvertinimas, kiekvieną jų priskiriant vienam iš 3 būklės vertinimo lygių: gera, patenkinama, bloga (pagal tai, kaip muziejinių vertybių saugojimas ir apsauga saugyklose atitinka saugykloms keliamus reikalavimus, nustatytus kultūros ministro įsakymu patvirtintoje Muziejuose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukcijoje, bei optimalias saugyklų pastatams, patalpoms ir muziejinei įrangai ICCROM metodikoje dėl muziejų saugyklų reorganizavimo keliamas saugojimo sąlygas).

Atsižvelgiant į detalaus vertinimo metu pastebėtus muziejinių vertybių saugojimo trūkumus, identifikuotas muziejuose papildomą saugyklų poreikį lemiančios 8 probleminės situacijos ir nustatytas trūkstamo saugyklų ploto poreikis (jo pasiskirstymas pagal konkrečius muziejus, geografiniu požiūriu bei pagal muziejinių vertybių, kuriems trūksta saugyklų, pobūdį ar jų medžiagiškumą).

BENDROJI IŠVADA: 12-oje KM valdymo srities muziejų (juose bendras saugyklų plotas yra 22 361 kv. m, arba 86,5 proc. visų (17) KM valdymo srities muziejų saugyklų ploto) yra muziejinių vertybių saugojimo ir apsaugos problemų: 41 proc. saugyklų yra blogos būklės, 26 proc. patenkinamos būklės, nes neatitinka dalies saugykloms keliamų reikalavimų (dėl ko muziejinėms vertybėms kyla sunykimo ir jų praradimo rizika), todėl į didžiąją dalį saugyklų infrastruktūros reikia investuoti gerinant jose esančias muziejinių vertybių saugojimo sąlygas. Šešiuose muziejuose aktualu spręsti ir saugyklų trūkumo problemą.

REKOMENDACIJOS: iš viso pateikta 16 rekomendacijų: Kultūros ministerijai – 8 (2 didelio, 3 vidutinio ir 1 mažo reikšmingumo) ir kai kuriems muziejams – 8 (1 didelio ir 7 vidutinio reikšmingumo).